

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1802/2018
19.07.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Драгојевић, председника већа, Весне Субић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Радослав Гвоздић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Марјан Гагић, адвокат из ..., ради поверавања малолетне деце, одржавања личних односа и издржавања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 551/17 од 08.11.2017. године, у седници одржаној 19.07.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 551/17 од 08.11.2017. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 551/17 од 08.11.2017. године одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене па је потврђена пресуда Основног суда у Старој Пазови П2 344/16 од 18.07.2007. године, у делу којим је одређено да ће мајка ББ самостално врши родитељско право над децом мал. ВВ рођеним ... године у ... и мал. ГГ рођеним ... године у ..., који ће имати пријављено пребивалиште на адреси мајке (став 2. изреке); обавезан тужилац да на име свог дела доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа месечно износ од 23.000,00 динара и за мал. ГГ износ од 30.000,00 динара, укупно 53.000,00 динара за оба детета и то почев од 11.08.2016. године, као дана подношења тужбе па убудуће, док за то постоје законски услови, или се прилике не промене, за сваки месец унапред најкасније до 10. у месецу, за текући рачун који се води на име ББ, законске заступнице малолетне деце (став 3. изреке); одређено да ће се лични контакт између тужиоца и малолетне деце одвијати половином летњег распуста и то последње недеље јула месеца и прве три недеље августа месеца, тако што ће отац преузимати и враћати малолетну децу на адреси мајке, с тим што ће деца другог викенда након преузимања од оца проводити код мајке и то од петка од 18.00 часова до недеље до 18.00 часова, тако што ће их мајка преузимати и враћати на адресу оца и биће омогућен телефонски контакт са мајком током њиховог боравка код оца, половину зимског распуста наизменично једне године током прве половине распуста, следеће године током друге половине распуста, током боравка оца у Републици Србији на недељу дана деца ће боравити код оца,

тако што ће их отац преузимати и враћати на адресу мајке, уз претходну најаву оца мајци о термину свог доласка. Телефонски контакт оца и малолетне деце ће се одвијати радним данима од 19.00 часова, а током распуста у свако доба дана, уз уважавање потреба и обавеза малолетне деце (став 4. изреке); одбијен је предлог тужиоца за издавање привремене мере (став 6. изреке); одбијен је захтев тужиоца и тужене за накнаду трошкова парничног поступка (став 11. изреке) и одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка (став 12. изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. у вези 396. став 1. ЗПП, јер је другостепени суд оценио све жалбене наводе од одлучног значаја. Ревизијом се указује на битну повреду из члана 374. став 2. тачка 12. истог закона, због које се ревизија сходно члану 407. став 1. ЗПП не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак 06.03.2004. године, у којем су рођени мал. ВВ ... године и мал. ГГ ... године. Брачни односи су се временом пореметили, па је до фактичког прекида брачне заједнице дошло јула месеца 2016. године. Од тада тужена са децом живи у кући свог оца, која је потпуно функционална. У истом дворишту, у одвојеном стамбеном објекту, живи сестра тужене са својом породицом, а са њима живи отац тужене, који повремено борави у викендици. Тужена је запослена и месечно заради 30.000,00 динара. Тужилац ради у ..., а у Србију долази на годишњи одмор и пар пута у току године на пар дана. Поседује кућу у ... у којој борави док је у Србији. Има приватну фирму у ... и његови месечни приходи су око 3.000 евра. За време трајања брака тужилац је подигао кредит и месечна рата за отплату кредита износи 530 евра. Тужилац поседује аутомобил за који на годишњем нивоу плаћа порез и осигурање у износу од 2.420 евра. Из претходног брака тужилац има сина, који је стар 28 година и према њему нема законску обавезу издржавања, као ни према другим лицима. Утврђено је да потребе мал. ГГ на месечном нивоу износе укупно 37.000,00 динара (одећа, обућа, храна, школски прибор, часови енглеског и музичка школа), а да потребе мал. ВВ износе укупно 30.000,00 динара (одећа, обућа, храна, школски прибор и часови енглеског).

На основу извештаја Центра за социјални рад и налаза и мишљења КЦС Клинике за психијатрију Београд утврђено је да и тужилац и тужена одговорно врше родитељску улогу, да је тужилац особа високих интелектуалних способности и да код њега нема знакова и симптома било којег тежег поремећаја душевног здравља. Тужена је особа високопросечних интелектуалних способности, раније је имала психијатријски поремећај, од којег се лечила и који редовно контролише. У најбољем интересу малолетне деце, уважавајући узраст деце и њихову слободно изражену вољу, је да мајка самостално врши родитељско

право, уз надзор надлежног Центра за социјални рад и спровођење психијатријских контрола мајке на шест месеци. Деца остварују комуникацију са оцем путем телефона и вибера.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили одредбе Породичног закона када су донели одлуку о вршењу родитељског права над заједничком малолетном децом парничних странака од стране тужене као мајке, одржавању личних односа деце са оцем, овде тужиоцем, као и о висини доприноса за издржавање заједничке малолетне деце од стране тужиоца, као родитеља коме деца нису поверена.

Правилно су судови у смислу члана 266. став 1. и члана 270. Породичног закона, руководећи се најбољим интересима малолетне деце, децу поверили мајци - туженој на самостално вршење родитељског права. Елементи за процену најбољег интереса детета, између осталог, су узраст и пол детета, зрелост детета, потреба детета (васпитање, у вези са становањем, исхраном, одевањем, здравственом бригом и друго) и способност родитеља да задовољи утврђене потребе детета. Најбољи интерес детета као правни стандард се цени према околностима сваког конкретног случаја. Судови су имали у виду да су оба родитеља подобна и компетентна за самостално вршење родитељског права, али да су деца након престанка заједнице живота својих родитеља јула месеца 2016. године остала да живе са мајком, која има добре родитељске капацитете, мотивисана је и пожртвована у бризи о заједничкој деци, способна да прати и задовољи потребе малолетне деце, емотивна и брижна у односу према деци, те се на адекватан начин брине о њима, па је правилан закључак нижестепених судова да је у најбољем интересу малолетне деце парничних странака да се повере на самостално вршење родитељског права мајци, односно туженој. Начин одржавања личног односа малолетне деце са тужиоцем, као родитељем коме нису поверена, одвијаће се на начин како је то наведено у првостепеној пресуди, у складу са одредбама члана 61. став 1. и члана 78. став 3. у вези са чланом 266. став 1. и чланом 270. Породичног закона.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца којима побија висину обавезе издржавања. Наиме, када је поверилац издржавање малолетно дете, висина издржавања одређује се према критеријумима из члана 160. и 162. став 3. Породичног закона, према потребама повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, с тим да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања. Примењујући одредбу члана 160. став 2. Породичног закона, нижестепени судови су утврдили потребе малолетне деце, те личне и имовинске прилике тужиоца и тужене, њихове способности да својим радом доприноси издржавању малолетне деце, па су правилно оценили стварне могућности тужиоца да доприноси њиховом издржавању сразмерно приходима које остварује, могућностима до остварује приходе њиховим потребама. Тужилац је дужан да обезбеди малолетној деци животни стандард који и сам ужива према члану 162. став 3. Породичног закона. Приликом одлучивања о овој правној ствари, судови су имали у виду и чињеницу да тужени поред мал. ВВ и ГГ нема обавезу да издржава друга лица, као и да се тужена непосредно стара о малолетној деци.

Наводи тужиоцеве ревизије којима се указује на мишљење Клинике за психијатрију КЦС којим се саветује надлежном органу старатељства да периодично врши надзор у вези са обављањем психијатријске контроле мајке не компромитују одлуку о поверавању самосталног вршења родитељског права њој као подобном и адекватном родитељу. Та одлука је донета на основу сагласних мишљења обе надлежне установе и изражене воље деце, у складу са њиховим најбољим интересом (члан 270. у вези члана 266. Породичног закона). Повремено препоручено спровођење психичке контроле и провере психичког статуса мајке не омета вршење родитељског права већ доприноси да се све активности и дужности родитеља који ово право непосредно и самостално врши обављају у најбољем интересу деце. Центар за социјални рад у томе остварује своју улогу превентивног, по потреби и корективног надзора (члан 79. и 80. Породичног закона).

Тужилац ревизијом побија и одлуку о привременој мери, што у поступку по ревизији није дозвољено, с обзиром да ова одлука представља решење којим се не окончава поступак у смислу члана 420. ст. 1. и 2. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Биљана Драгојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић